

ØST FOR PARADIS PRÆSENTERER: THE WOODCUTTER STORY

en film af Mikko Myllylahti

PREMIERE: 15. december 2022

PRESSEVISNING: d. 8. december kl. 9:30 i Grand Teatret

FIND MATERIALE:

Pressebilleder:

<http://distribution.paradisbio.dk/film.asp?id=347>

Trailer og EPK klip:

<https://paradis.digitalepk.dk>

Brugernavn: presse - password: film

Øst for Paradis Filmimport

Presseansvarlig: Ditte Daugbjerg Christensen

Mail: ddc@paradisbio.dk / Tlf. 86116444

SYNOPSIS//

Pepe er skovhugger i en lille idyllisk by i det nordlige Finland. Hen over et par dage, sker der en række hændelser, der gradvist ødelægger hans stille og lykkelige liv. Men Pepe virker til at have det fint med alting. Alt imens der bliver kastet alle mulige mere eller mindre surrealistiske oplevelser i ansigtet på ham, er Pepe stærkt opsat på altid at se tingene fra deres lyse side. Altid smilende, altid optimistisk. Som om han ved noget om livet, som ingen andre gør.

DIRECTOR'S NOTE//

Jeg mødt engang en skovhugger fra nord, ikke langt fra min hjemby. Han fortalte mig om sit liv, hvordan han var tvunget til at forlade sin by og familie, hvordan han mistede alting. Det var en trist historie, men han virkede underligt nok til at være okay med det hele. Han accepterede sine prøvelser med et smil på læben. Jeg blev overrasket over troen i denne mand. Som om han havde fundet en mening med alting inde i sig selv, men som han ikke delte med os andre men i stedet beholdt som en hemmelighed dybt inde i sig selv. Jo mere jeg tænkte på ham, jo mere så jeg potentialet for en historie, en fortælling om muligheden for håb i vores moderne verden fyldt med usikkerhed og frygt. Jeg ville skabe et poetisk univers til min skovhugger, en finurlig lille landsby dækket af sne og mørke, akkompagneret af underlige karakterer som barberen og den synske sanger eller minearbejdere, der knoklede i sneen, mens de gjorde sig filosofiske overvejelser. Det var sådan, at THE WOODCUTTER STORY blev til.

Det er en film, som er meget komisk og meget seriøs, metaforisk og plot-drevet på én og samme tid. Jeg følte at jeg, for at kunne placere publikum i den verden, der var inde i mit hoved, da jeg skrev manuskriptet, var nødt til at bruge alle værktøjer fra klassisk filmkunst. Det var vigtigt for mig at skyde på 35 mm. og bruge virkelige steder og landskaber i Lapland – og det samme var brugen af kor! Der er fantastiske, alsidige skuespillere i Finland, og jeg var så heldig, at jeg fik lige præcis det cast, jeg havde drømt om. Sammen med dem kunne jeg skabe en bestemt tone og metode, der matchede de litterære aspekter i manuskriptet og den tørre humor, som man finder mange steder i Finland. For mig er film poesi. Og det er også hér min baggrund er: Jeg startede som digter, da jeg var 23. Alt poesi – hvad end det er i litteratur eller film – er en refleksion af sproget. En film, der udelukkende beror på historiefortællingens mekanikker, er uundgåeligt kun en visualiseret genfortælling; en bleg repræsentation af virkeligheden uden at være den virkelighed. Mens film, der er struktureret med en mere lagdelt tilgang, rækker ud og

transcenderer ud over ord og er – selv i år 2022 – i stand til at ryste os og ”chokere vores sjæl”, som Tarkovsky sagde, og skabe en blivende størrelse. Det er det, som jeg har ønsket at opnå med THE WOODCUTTER STORY. Dét og at give et lille glimt af håb. Det er måske ikke håb i den form, som vi er vant til, men nok nærmere en lidt særlig form for lakonisk, nordisk håb, der kun kan findes hos individer som Pepe.

INTERVIEW MED INSTRUKTØR MIKKO MYLLYLAHTI//

Filmen hedder jo THE WOODCUTTER STORY, men rent fortællermæssigt har du holdt dig fra at have en begyndelse, midte og konklusion. Kan du fortælle os lidt mere om, hvilke beslutninger du har taget i skriveprocessen ift. din egen måde at fortælle en 'historie' på?

Den første kladde til manuskriptet kom ret nemt til mig; jeg skrev det hen over en weekend og det har faktisk en del scener, der er blevet i den endelige film. Fra første færd stod det klart for mig, at jeg var nødt til at skrive et plot med twists, men jeg ville meget gerne undgå ”vanlige mønstre” og generiske strukturer. Måske var det en lidt dumdristig idé at skrive en film, der ville være metaforisk og fuld af overraskelser i plottet på én og samme tid. Jeg var så heldig at arbejde med nogle af de bedste konsulenter, og en af dem sagde til mig, at der findes en struktur, hvor ”alt forsvinder omkring ham, og til slut er han alene”. Det føltes spændende for mig som forfatter, fordi det egentlig virker meget simpelt rent strukturelt, men det gav mig rum til at lege med og overdrive plottet. Ofte er det sådan, at når man kommer til midterdelen af en film, så kan du allerede gætte, hvordan det vil gå til sidst. Jeg synes, at det er fedt at overraske publikum. Men det krævede en del omskrivninger for at bibeholde den tematiske samling på filmen, og jeg føler stadig, at alle trådene er der af en grund. For eksempel er der en karakter, der hedder Paul, som arbejder i minen i andet kapitel, og han går igennem en lille spirituel rejse, hvor han først omfavner friheden i at kunne gøre, som han vil og herefter ender med at falde for den synske sanger og til slut dræbe ham. Alle disse sidekarakterer er som spejle, der reflekterer Pepes ukuelige optimisme: De kæmper imod deres prøvelser, prøver at finde en mening, når der ikke er en, ikke engang i det spirituelle fællesskab med den synske sanger Jaakko, og det gjorde mig i stand til at tegne et billede af Pepe, som er en ret passiv hovedkarakter, hvilket jeg følte, at han var nødt til at være. De gange, hvor jeg forsøgte at tvinge ham til handling, faldt historien fra hinanden. Så det var et spørgsmål om at jonglere med historiens retninger og sidekaraktererne for at gøre filmen spændende og samtidig give mulighed for, at min hovedkarakter kunne udvikles.

Kan du fortælle os lidt om din tilgang til karaktererne i denne her underlige by?

Allerede fra start havde jeg en forestilling om byen og dens indbyggere; et meget underligt sted helt oppe nordpå, dækket af frost og sne og mørke. Jeg kunne også se og føle dem i en mise-en-scene, næsten stationært, eller traskende i sneen ved minen. Men da jeg begyndte at skrive filmens dialog, var det noget andet: Jeg kunne på ingen måde skrive den "på vanlig vis" og holde den mere eller mindre realistisk. Jeg prøvede selvfølgelig, men det gav ingen mening, og det gjorde hele manuskriptet mondænt. Jeg blev frustreret og tog noget tid fri fra teksten. Jeg var ved at læse en novelle af Peter Handke, der hedder "The Left-Handed Woman" – et dejligt stykke litteratur – og det gik op for mig, at den lidt surrealistiske og eksistentielle atmosfære i bogen mest bliver til, fordi karaktererne rent faktisk siger det mellem linjerne, ligesom det også er tilfældet i Wim Wenders "Wings of Desire, hvor vi kan høre menneskenes tanker og bønner, mens englene observerer dem. Det var en åbenbaring for mig, og da jeg begyndte at skrive dialogen med dette i baghovedet, begyndte det hele at give mening for mig. Jeg ville holde dialogen på et minimum, men når de talte, skulle det ikke være mondænt, men nærmere dybt og litterært. Og da jeg begyndte at holde prøver med skuespillerne, blev det også klart, at denne tilgang var kilde til en form for lakonisk komik.

Du har sagt, at Pepe og de andre karakterer i filmen er inspireret af virkelige personer fra forskellige steder i Finland. Kan du uddybe det?

Det er sandt, at filmen på mange måder er urealistisk med vilje. Men den oprindelige idé til filmen kom fra en rigtig person. Efter jeg havde færdiggjort manuskriptet til Juho Kuosmanens DEN BEDSTE DAG I OLLI MÄKIS LIV, gik jeg i gang med at undersøge nogle emner eller idéer. Jeg bor ude på landet, en time fra Helsinki, og jeg har et gammelt træhus med en gammel have. Der var et træ i min have, som jeg gerne ville have fjernet, men eftersom jeg er digter og filmskaber, tænkte jeg, at jeg nok ikke skulle forsøge at gøre det selv. Så jeg kiggede på nettet og fandt frem til en gammel skovhugger. En finurlig mand, der var svær at sætte alder på, kom hjem til mig. Han var helt utroligt rolig og venlig, men der var også et eller andet ved ham, som jeg ikke kunne sætte en finger på. Jeg fandt ud af, at han oprindeligt kom fra Nordfinland, ikke så langt fra, hvor jeg selv er fra, i en lille landsby tæt på den russiske grænse. Han sagde, at han havde familie, men han var blevet nødt til at flytte sydpå, fordi der ikke var noget arbejde til ham i hans hjemby. Men det

virkede til at være okay. Pludselig gik det op for mig, at alle dem jeg kender fra det her område er præcis som ham, utroligt rolige og urokkelige, lige meget hvad der sker. Mine svoger er derfra, og jeg tror aldrig, at jeg har set ham være vred. Det er som om, at der er et eller andet i den region, der afføder disse stoiske og meget elskværdige personer. Jeg begyndte at fantasere om en setting, en slags skovhugger og hans historie. Hvordan kan det være, at nogen er så helstøbt som karakter? Hvad sker der, hvis jeg kaster denne harmløse mand i udi alverdens prøvelser? Jeg begyndte at få en næsten sadistisk trang til at pine ham for at se, om jeg kunne knække ham. Denne sadisme fik mig til at skrive. Da den første gennemskrivning af historien begyndte at tage form, kom jeg til at tænke på Jobs Bog – og spørgsmålet om ondskab. Det var åbenlyst. Men ulig historien om Job, var jeg ikke særligt interesseret i spørgsmålet om Guds retfærdighed (i det mindste ikke ud fra Det Gamle Testamente), men nærmere hvad der sker, hvis man tager Gud ud af ligningen. For mig er dilemmaet udelukkende eksistentielt: Hvordan kan han være sådan i en verden, der lider under tabet af mening? Som om han har sin egen mening, men ikke en, som han deler med os andre, og denne hemmelighed er så dybt forankret i hans eksistens. Så idéerne til karaktererne er udelukkende baseret på virkelige mennesker, men handlingen i filmen er langt fra. På den anden side føles det som finne nogle gange som om, at vores måde at omgås andre mennesker er meget anderledes fra f.eks. kulturen i Frankrig, så på en måde er handlingen måske ikke så langt fra virkeligheden.

Mange af filmens billeder har en smuk og malerisk kvalitet, og din visuelle tilgang bidrager rigtig meget til filmens tone. Hvad var din tilgang til at filme, og hvordan arbejdede du sammen med din fotograf og andre nøglepersoner for at skabe disse billeder?

Da vi startede pre-produktionen blev det ret hurtigt klart for os, at vi ikke bare kunne dokumentere virkeligheden som den er og så skabe filmen på klippebordet. Vi havde en ret lang og grundig pre-produktion med min fotograf Arsen Sarkisians og scenograf Milja Aho, hvor vi samlede en masse materiale, mest malerier og fotografier. Det er hårdt arbejde at skabe en surrealistisk atmosfære i en film, og det kan sammenlignes med at arbejde med et periodedrama, hvor hver eneste detalje og ting skal tænkes med ind i settet. Det tog os lang tid at finde den rigtige lokation i Nordfinland. Det meste af Lapland blev brændt ned til grunden under Anden Verdenskrig af tilbagetrukne nazitropper, og desværre blev den genopbygning, som fandt sted herefter, et decideret arkitektonisk rod, som ikke passede ind i vores planer. Men vi formåede at finde det vi manglede ved at kombinere forskellige steder omkring regionerne Kainuu og

Koilismaa, som ligger i den sydøstlige del af Finland, lige under Lapland. Efter vi havde fundet de rette steder, var der stadig en del spørgsmål vedrørende den visuelle fortælling i filmen. Vi havde en følelse af, at vi var nødt til at gøre noget særligt for at hæve fortællingen og skabe den følelse, der også var i manuskriptet. Vi tog den store beslutning af skyde på 35 mm., hvilket både fotografen og jeg elsker, men som vi samtidig forstod, ville kræve nogle restriktioner. Vi kunne ikke have samme dækning, som når man filmer digitalt, og det gør også optagelsesprocessen meget langsommere. Men vi vidste, at det var det der skulle til for at skabe denne særlige følelse og hermed løfte hele filmen væk fra hverdagsrealismen, hvilket vi følte var virkelig vigtigt for det endelige resultat. En anden vigtig ting, var vores tilgang til iscenesættelse. Vi studerede en masse gamle film og ville genskabe en lignende metode til at placere skuespillerne i cinemascopet og bruge mellemlange og lange skud og nærbilleder, som vi bevidst ventede til slut i filmen med at bruge. Et andet meget vigtigt aspekt var kostumedesign og særligt Pepes kostume. Vi ville gerne skabe et ikonisk outfit til ham, så han ville stå frem selv i det største billede. Det endte med at designet kom til at minde noget fra en tegneserie.

Filmene har en meget unik tone, men der er også mange referencer til klassiske scener fra film. Kan du fortælle os lidt mere om dine inspirationskilder som instruktør?

Generelt har jeg altid - måske i kraft af min baggrund som digter - nydt film, som er i stand til at gribe ud over historiefortælling og ord og afsløre eksistensens mysterier på en måde, der er mere udbredt i digte eller billedkunsten. Hele Robert Bressons katalog af værker for eksempel; mine yndlingsfilm er "En dødsdømt flygter" og "Hvad med Balthazar?", som begge er meget spirituelle film for mig. Og Pasolinis "Skandalen i Milano", for dens stærke allegori og slutningen i ørkenen, eller Bunuels absurditet og surrealisme. Jeg vil sige, at min inspiration til THE WOODCUTTER STORY har været følgende film/filminstruktører: Vittorio De Sica: "Miraklet i Milano" - for dens overraskende kombination af neo-realisme og magisk realisme. Og budskabet om håb, der legemliggøres af filmens hovedkarakter, er sammenlignelig med min film. Og fabelagtig og ligeud-ad-landevejen historiefortælling og komik. Takeshi Kitano: "Sonatine" - for dens skuespil, der skaber en overraskende stemning for en komedie. Tarkovsky: "Nostalghia" - måske ikke den bedste film fra ham, men en meget spirituel film og et forsøg på at transcenderer på en meget smuk måde. Bergman: "Ved vejs ende" - specielt mareridtssekvensen med hestevognen. Og så kan man selvfølgelig ikke komme udenom David Lynch, som jeg beundrer virkelig

meget – og som faktisk har nogle finske rødder. Hans tidlige film som "Blue Velvet" og "Wild at Heart" er mine yndlings, fordi de kombinerer mareridt med surrealisme til en meget rørende historiefortælling sammen med deres brug af musik og sang. Sammen med fotografen talte jeg også meget om den amerikanske fotograf Gregory Crewdsons fotografier og hvordan han bruger rammen og hans modellers holdning. Ud over filmkunsten er mine andre inspirationskilder til THE WOODCUTTER STORY fra litteraturen, for eksempel noveller af Franz Kafka eller hans ufærdige bog "America", hvor han skaber en hjemmøgende og surrealistisk atmosfære. Og finske malerier, der viser Nordpolen på en meget surrealistisk måde, f.eks. af den nordfinske maler Kalervo Palsa. Jeg er kæmpe fan af Aki Kaurismäki; han er virkelig en forgangsperson og en af de mest indflydelsesrige filmskabere i finsk films historie. Men der er en stor forskel på, hvordan vi griber filmkunsten an; måske er jeg mere til det absurde og surrealisme, og min dialog er mere uafhængig af scenen og poetisk på en anden måde. Men vi deler helt sikkert de samme inspirationskilder fra filmhistorien.

Dette er din spillefilmsdebut, efter at du har arbejdet som manuskriptforfatter på flere film. Hvordan var det at forlade skrivebordet og have kontrollen over et helt set og stå for alle aspekter af en filmproduktion?

Jeg har før instrueret kortfilm, men det kunne på ingen måde forberede mig på, hvordan det ville være at lave en hel produktion som denne. Der er selvfølgelig et håndværk, man skal kunne som instruktør for at kunne instruere en spillefilm, men det er stadig som at hoppe ned i iskoldt vand. Vores budget var lidt større end det, som man normalt kunne forvente til en debutfilm i Finland, men ressourcerne var stadig ret begrænsede, og det tvang os til at prioritere og vælge, hvad der var vigtigt og ej. Ret hurtigt under optagelserne fandt jeg ud af, at der var to veje, jeg kunne gå ned af: Jeg kunne gå til det på den konventionelle facon, hvor der kunne skæres nogle hjørner hist og her og hermed give mere plads til at få det hele på plads i klipperummet. Eller jeg kunne være mere modig og tage alle de store beslutninger meget tidligt på set og forsøge at stole på, at det vi gjorde ville komme til at fungere. Jeg valgte den sidste tilgang, og det var lidt ligesom at satse det hele i et spil poker uden at kigge på sine kort først. Jeg er egentlig ikke en særligt modig person, men der var noget ved manuskriptet, der sagde mig, at jeg ikke kunne trække i land, og at jeg bare måtte stole på at manuskriptet ville fungere med tiden. Der er scener,

der ikke nødvendigvis driver plottet frem, og der er scener, der ikke kan forklares, som f.eks. scenen med den brændende bil til sidst, og der var helt sikkert øjeblikke i produktionen, hvor jeg selv eller andre var tvunget til at spørge os selv, om de scener virkelig var nødvendige, eller om de bare skulle klippes ud. Men der er én ting, som jeg har lært af at skrive fire digtsamlinger, som viste sig at være nyttig i filmbranchen, og det er vigtigheden af at acceptere tvetydighed. Hvis du begynder at sætte spørgsmålstejn ved det absurde eller surrealistiske, så risikerer du at miste noget unikt.

Pepe er en evig optimist på trods af nogle ret dystre øjeblikke i filmen. Ser du ham som en moderne helt? Hvordan ser du behovet for komedie og håb selv i så overvældende mørke?

Idéen til filmen kom til mig fra mysteriet ved denne rigtige personer, som jeg mødte. Hans ubevægelige optimisme, som fandtes uden forklaring. Men der er et klimaks eller et vendepunkt for ham, hvilket sker i slutningen af filmen, hvor sønnen sætter sig ind i den brændende bil og han tager op til huset på toppen af bjerget. Han krydser grænser, og det er som at ankomme til Skærsilden – stedet mellem virkeligheden og efterlivet. Vi har mulighed for at projicere vores egen frygt og begær ind i ham, og i dette øjeblik – i hvert fald for mig – sættes hans optimisme i et andet lys. Hvad nu hvis der ikke findes en mening med livet? Måske er det spørgsmål absurd, og det handler mere om, hvad jeg ser i ham, som han sidder der og smiler med sår i ansigtet. Men vi skal alle sammen krydse den grænse en dag, vores eksistens som subjekt i et tid og rum vil ende en dag, og vi kan ikke engang forestille os, hvordan det det er ikke at være. Det er et mysterium. Men det samme er menneskers godhed – og håb. Måske er der en del ligheder mellem Pepe og mig selv. Jeg er også en meget optimistisk person, og jeg tror rigtig meget på, at tingene nok skal falde ud til det bedre. Jeg ved ikke hvorfor, men sådan har jeg altid været.

OM INSTRUKTØR MIKKO MYLLYLÄHTI//

Mikko Myllylähti er født og opvokset i det nordlige Finland i en lille by, der hedder Tornio. Han har baggrund i poesien men har taget en MA i tekstforfatning og instruktion ved ELO Helsinki Film School. Han har skrevet fire digtugivelser, der er blevet udgivet i Finland og har vundet priser. Hans kortfilm tæller THE TIGER (Cannes Critics' Week 2018) og LOVE IN VAIN (Locarno 2009). Hans første filmmanuskript var Juho Kuosmanen's debut DEN BEDSTE DAG I OLLI MÄKIS LIV, der vandt Un Certain Regard-prisen i Cannes i 2016. THE WOODCUTTER STORY er hans spillefilmsdebut, og filmen blev udvalgt til L'Atelier Cannes 2019, Torino FeatureLab 2018 (TFL Production Award 2018), Toronto Filmmaker Lab 2018, Jerusalem Film Lab 2016 og Berlinale Script Station 2015.

FILMOGRAFI//

2022 THE WOODCUTTER STORY premiere Cannes Critics' Week

2018 THE TIGER (SHORT) premiere Cannes Critics' Week

2016 THE HAPPIEST DAY IN THE LIFE OF OLLI MAKI as screenwriter, Prix Un Certain Regard, Cannes

2012 HANDBAG

2009 LOVE IN VAIN premiere Locarno IF

CREDITS//

CAST//

Pepe:	Jarkko Lahti
Tuomas:	HP Björkman
Little Tuomas:	Iivo Tuuri
Jaakko:	Marc Gassot
Kaisa:	Katja Küttner
Irmeli:	Ulla Tapaninen
Maija:	Armi Toivanen

CREW//

MANUS & INSTRUKTION:	Mikko Myllylahti
FOTOGRAF:	Arsen Sarkisians
KLIPPER:	Jussi Rautaniemi
MUSIK:	Jonas Struck
SET DESIGNER:	Milja Aho
LYD:	Jorma Kaulanen & Peter Albrechtsen
KOSTUMEDESIGN:	Minke Lunter
MAKEUP:	Lindelotte van der Meer
VISUELLE EFFEKTER:	Filmmore
PRODUCENT:	Aamuu Film Company, Beofilm mfl.

Originaltitel:

Spilletid: 99 min.

Sprog: Finsk

Produktionsår: 2022

Dansk Distribution: Øst for Paradis Filmimport ApS

Lanceres med støtte fra :

Nordisk Film og TV Fond, Det Danske Filminstitut og Finnish Film Foundation

Lanceres med støtte fra Creative Europe Programme - MEDIA of the European Union

